

Лепшым днём на міжнародным фестывалі нацыянальных культур у Гродне стане той, калі на сцэне будуць запальваць «Ягоры» — удзельнікі цыганскага калектыву з Жыткавіч «Лачшо дывес». Менавіта таму, што мудрагелістая назва ансамбля з цыганскай мовы перакладаецца як «лепшы дзень». А «ягоры», дарэчы, азначае «агеньчык».

Кіруе цыганскімі музыкамі беларус Вячаслаў Еўлаш. Цяпер ён праводзіць апошнія рэпетыцыі і настройвае жыткаўчан на перамогу. Між тым, у Гродне калектыв цыган ужо быў і прывозіў адтуль ганаровыя ўзнагароды.

Аднак справа ў тым, жака дырэктар Жыткавіцкага гарадскога цэнтра культуры Таццяна Еўлаш, што за дзевяць гадоў ансамбль некалькі разоў мяняў склад. Прыгожых жыткавіцкіх цыганчак, якія пачынаюць гастрэляваць па суседніх гарадах і вёсках, хутка заўважаюць гарачыя чарнявыя хлопцы. І робяць ім прапанову, ад якой тыя адмовіцца ніяк не могуць. Каханне кіруе светам, але ж на змену тым, хто стварыў сям'ю, падрастаюць маладзейшыя і не менш таленавітыя. Часцяком у ансамбль новыя кадры пастаўляе той жа род, у якім ужо былі артысты.

Вось і цяпер чацвёра ўдзельнікаў маюць прозвішча Базылевіч: Аляксандр, Надзея, Зарына і Фаціма. Яшчэ двое — Янкевічы: брат з сястрой Таццяна і Пётр. Ну і для разнастайнасці разам з усімі танцуюць і спяваюць Ілона Езяпчук і Генадзь Станойвіч.

Артысты прымуць удзел у складзе дэлегацыі ад Гомельшчыны. Яны выйшлі ў фінал абласнога тура фестывалю і цяпер будуць скараць сэрцы

шматлікіх гледачоў у Гродне. Дарэчы, у Жыткавічах ёсць з каго выбіраць «у артысты», бо ў райцэнтры і вакол яго сёння жыве вялікая колькасць цыганоў. Яны даўно не ў табары: маюць уласныя кватэры і ўжо імкнучца даваць адукацыю сваім дзецям. Ва ўсякім разе Таццяна Аляксандраўна адзначае, што калі раней дзяўчаты заканчвалі не больш за шэсць класаў да замужжа, сёння — усе дзевяць. Многія, у тым ліку дзяўчаты, працягваюць адукацыю ў ліцэі:

— Сённяшнія нашы салісткі вучацца ў школе. Толькі што закончылі дзявяты клас. Іх пакуль замуж не схапілі. Нам ніколі не было сорамна за нашых цыганоў. Касцюмы мы ім прыгожыя пашылі. Канцэрты нашага ансамбля праходзяць на ўра. Яго ўсе ведаюць і з задавальненнем слухаюць. Нашы артысты, канешне, выконваюць традыцыйныя цыганскія танцы і песні. Але ж з задавальненнем спяваюць і вядомыя творы сучасных кампазітараў. На конкурсе ёсць магчымасць праспяваць толькі адну песню, а вось на падворках нашы музыкі будуць выконваць бадай што ўвесь свой разнастайны рэпертуар!

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@zviazda.by

ТРАЎМАТОЛАГ, ЯКІ... СПЯВАЕ

У Гродна на XI рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур з Віцебшчыны запрошаны і Шухрат Саідаў. «Пуцёўка» ў Гродна — узнагарода за ўдалае выступленне на леташнім фэсце «Жураўлі і журавіны Мёрскага краю». Шухрат — студэнт Віцебскага дзяржаўнага ордэна Дружбы народаў медыцынскага ўніверсітэта. Прыехаў вучыцца з далёкай Туркменіі. Цікава, што бабуля маладога чалавека — беларуска.

— На сваёй радзіме — у Магілёве яна пазнаёмілася з салдатам, які служыў у пажарнай частцы. І пераехала жыць у Сярэдняю Азію. Дзед, дарэчы, — напалову ўзбек і татарын. У Магілёве і сёння жыве бабулін брат. Яму каля 80. Так, з задавальненнем яго наведваю... Менавіта блізкасць нашай інтэрнацыянальнай сям'і да Беларусі, якую лічу і маёй краінай, беларускія карані і вызначылі месца маёй вучобы, — расказвае будучы медык.

У сям'і ён першы будзе ўрачом. Вучыцца на 4 курсе — на лячэбным факультэце. Хоча стаць траўматолагам, рабіць аперацыі. 20-гадовы суразмоўца падкупіў сваёй ветлівасцю, шчырасцю.

— Я да вучобы ў Віцебску з адзнакай скончыў школу з палглыбленым вывучэннем рускай мовы ў горадзе Дашагуз (сёлета горад носіць тытул культурнай сталіцы Садружжасці Незалежных Дзяржаў. — Аўт.). Шчыра прызнаюся, што спачатку вучоба тут давалася цяжкавата. І зусім не з-за праблем з рускай мовай, а з-за кіміі. У школе вельмі любіў гэты прадмет, як і біялогію. Але хутка зразумеў, што глыбіня вывучэння адроз-

ніваецца ў «альма-матар», — прызнаецца студэнт.

Ён вельмі мэтанакіраваны чалавек, таму хімія ў ВНУ яму «пакарылася». Яго прынцып па жыцці: калі нешта рабіць, дык толькі на выдатна.

Ва ўніверсітэце вучыцца і яго дзяўчына Алена Калядэнка. Вырасла, што будзе педыятрам, бо вельмі любіць дзяцей. Шухрат прасіў абавязкова напісаць пра яе. Пажартаваў, што хоць яна і бландзінка, але разумная, што рэдкасць для прыгажунь.

— Пазнаёміліся больш за год таму. Адбылося гэта ў спартыўнай зале ў інтэрнаце. Яна любіць гуляць у настольны тэніс. А я бодзібілдынгам захапляюся. Спачатку сябравалі, а потым, як кажуць, раптам «іскра ўзнікла». Ва ўсіх цяжкіх сітуацыях яна мяне падтрымлівае, надзейны мой сябар, — пшчотна распавядае ён пра дзяўчыну.

Шухрат з сям'і, дзе шмат талентаў. Яго маці і цётка ў музычнай школе навучыліся іграць на фартэпіяна. Дзед іграе на гармоніку, дзядзька — на гітары, а бабуля спявае.

— У выніку так атрымалася, што я таксама пайшоў вучыцца ў музычную школу па класе «акардэон і харавыя спевы». А да гэтага 4 гады гуляў у клубе ў футбол. Вельмі люблю гэты від спорту. Але мастацтва, можна так сказаць, перамагло, — расказваў суразмоўца.

Ён у Віцебску ўпершыню прадэманстраваў свой талент у пачатку вучобы — на міжнародным фестывалі «Студэнцкая восень ВДМУ». Праспяваў на туркменскай мове пра студэнтаў, якія вучацца за мяжой. Прапанавалі зрабіць гэта і ў наступным годзе. Выступаў і на Наўруз-байраме

(свята Новага года па мусульманскім календары) у Віцебскай акадэміі ветэрынарнай медыцыны. Цяпер ён — «зорка» гэтых культурных акцый.

У Гродне плануе выканаць песню на ўзбекскай мове. Пасля гэтага запрасілі выступіць і ў Віцебску на плошчы Перамогі — на гарадскім свяце.

Можа, «перакваліфікуецца» ў творчыя людзі? Сярод апошніх, дарэчы, нямала прафесійных медыкаў. У прыватнасці, зорка КВЗ, акцёр, сцэнарыст, прадзюсар Гарык Марцірарсян скончыў Ерэванскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт па спецыяльнасці неўрапаталаг-псіхатэрапеўт. Ветэран КВЗ, рэжысёр Юлій Гусман — выпускнік лячэбнага факультэта Азербайджанскага медыцынскага інстытута і аспірантуры. А хто не любіць песні ўрача «хуткай» Аляксандра Розенбаўма?

Шухрат пакуль што настроены скончыць універсітэт, лячыць. А потым, гаворыць, як жыццё падкажа. Можа, гэта публікацыя стане першай у мностве іншых гутарак з вядомым артыстам Шухратам Саідавым? У любым выпадку шчыра жадаю хлопцу ўдачы ва ўсіх пачынаннях!

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

АРЭНДА НА МІНІМУМЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аднапакаёвыя кватэры з цэннікам ад 180 да 230 долараў прадугледжваюць ужо даволі якасныя апартаменты з больш дарагой мэбляй, поўным наборам бытавой тэхнікі (сучасны халадзільнік і тэлевізар, а таксама абавязкова пральная машына) і ліквідным месцазнаходжаннем (недалёка ад лініі метро, побач са знакавымі гандлёвымі цэнтрамі і вышэйшымі навучальнымі ўстановамі.

«Аднапакаёвыя кватэры з цэннікам ад 180 да 230 долараў прадугледжваюць ужо даволі якасныя апартаменты з больш дарагой мэбляй, поўным наборам бытавой тэхнікі».

Наш пастаянны эксперт паведамляе, што сёння рынак арэнды працягвае функцыянаваць у штатным рэжыме і «паміраць» у найбліжэйшы час не збіраецца, як раней тое прадракалі асобныя спецыялісты. З рынку цалкам знікла нервовасць з боку бескватэрных кліентаў, якія сталі больш адукаванымі ў пытаннях арэнды, а таму і больш спакойнымі. І гэта сёння не дзіўна, бо колькасць варыянтаў прапановы прыкладна ў тры разы перавышае сённяшні попыт.

Ужо ёсць двухпакаёўкі да 200 долараў

Мінімальны цэннік самых слабенькіх па якасці двухпакаёвых кватэр цяпер складае ад 180 да 200 долараў. Такі тарыф арэнды звычайна маюць маленькія кватэры з агульнай плошчай ад 40 да 45 квадратных метраў, якія маюць «прапіску» ў бюджэтных панэльных дамах Заводскага раёна ці ў Шабанах. У большасці выпадкаў гэта «хрушчоўкі» з сумесным санвузлом і нават прахаднымі пакоямі. Такіх кватэр на рынку не вельмі шмат, але некалькі варыянтаў заўсёды існуе.

Самая распаўсюджаная прапанова на рынку арэнды Мінска прыпадае на варыянт двухпакаёвых кватэр з сярэднім цэннікам — у межах ад 200 да 250 долараў. Выбар па такім цэнніку будзе сапраўды вялікі, аднак Алена

Агрызка нагадвае, што за падобныя грошы кліентам прапануюць толькі жыллё эканомкласа. Больш якасныя апартаменты або жыллё ў дамах, якія бліжэй да цэнтра, будуць каштаваць ужо не менш за 300 долараў у месяц.

Даволі значна рынак прасеў сёлета і па шматпакаёвых кватэрах. У новабудуёлых не вельмі вялікія па плошчы трохпакаёвыя кватэры без мэблі сёння магчыма зняць за 200-250 долараў. Сярэдні кошт стандартных трохпакаёвак з поўным наборам мэблі і тэхнікі складае ўжо ад 300 долараў і вышэй.

Прапанова якаснага жылля памяншаецца

Вельмі працяглае і істотнае патанненне ўсіх відаў арэнднага жылля пачало карэктаваць тэндэнцыі на рынку па змяненні балансу ў структуры попыту і прапановы. Сёння гаспадары жылля, дзе быў праведзены сапраўды дарагі рамонт (паркет, сучасная кухня, імпартная сантэхніка і шпалеры) пачынаюць здымаць свае кватэры з арэнды. Падобныя дзеянні ўласнікаў цалкам зразумелыя, бо попыт на дарагое жыллё адсутнічае, а здаваць падобныя «кватэры-лялькі» за 200-300 долараў нейкім кватарантам без адпаведнага статусу проста страшнавата.

Толькі за апошнія чатыры месяцы ў сталічных агенцтвах існавала некалькі выпадкаў, калі ў падобных кватэрах «нечакана» ламалася сантэхніка ці дарагая мэбля, а падобныя нюансы ў дагаворы арэнды былі прапісаны павярхоўна. У агучаных выпадках па сапраўды якасным жыллі павінен працаваць механізм закладу, які не вяртаецца пры ўзнікненні спрэчных момантаў наконт псавання кватэры. Аднак у сітуацыі мінімальнага попыту на арэнднае жыллё гэтым механізмам закладу карыстаюцца толькі адзінкі. Тут будучыя кватаранты проста шукаюць іншыя варыянты, дзе адсутнічае падобная опцыя.

Менавіта ў апошнія месяцы знізіліся тарыфы арэнды і па катэгорыі VIP-кватэр. Сапраўды элітныя аднапакаёвыя кватэры цяпер здаюцца ўжо ад 400 долараў за месяц. Цэннік двухпакаёўкі такога класа пачынаецца ўжо ад 450-500 долараў. Мінімальная арэнда VIP-шматпакаёвак будзе ўжо ад 500 долараў і вышэй.

Мінімальны цэннік стане масавым

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў нашага эксперта, прыкладна да сярэдзіны ліпеня цэны на арэнду стандартнага жылля працягнуць заставацца на мінімальным узроўні. Спадарыня Алена лічыць, што практычна па ўсіх аднапакаёвых кватэрах сярэдняй якасці ў спальных раёнах Мінска стаўка арэнды будзе вагацца ў межах ад 150 да 200 долараў. Ужо цяпер гаспадары такога жылля зразумелі, што па кошце больш за 200 долараў падобнае жыллё ўвогуле амаль не здаецца. Таму зніжэння мінімальных ставак спецыялісты не чакаюць, а вось незаслужана павялічаныя цэннікі арэнды звычайнага жылля будуць і надалей карэктавацца ў бок зніжэння.

«З дзяржаўнага арэнднага фонду чаргавікам прапануюць камерцыйнае жыллё па цане ад 60 да 150 долараў у месяц за кватэру ў залежнасці ад колькасці пакояў».

Паводле прагнозаў Алены Агрызка, фарміраванне гэтага мінімальнага масавага цэнніка працягнецца да трэцяй дэкады ліпеня. А потым прыйдзе час іншагародняй «зялёнай» моладзі, калі ў сталіцы будзе шмат абітурыентаў. Частка з іх (у каго дастаткова балаў для наступлення) разам з бацькамі пачне шукаць здымнае жыллё.

Ажыятажу не будзе, але цэннікі могуць вагацца

Месцаў цяпер у сталічных інтэрнатах быццам і хапае, але асобным катэгорыям маладых падобнае калектывнае пражыванне не зусім даспадобы. Кампаньёнствам як інструментам эканоміць грошы кліенты з перыферыі ў першы год вучобы амаль не карыстаюцца. Потым, менавіта ў першую дэкаду жніўня, на другасным рынку арэнды сталічнага жылля максімум прапановы яшчэ захаваецца, аднак цэны на

здымнае жыллё памяншацца ўжо не будуць, бо попыт пачне павялічвацца.

З другой паловы жніўня і ажно да сярэдзіны верасня ў сталіцы чакаецца традыцыйнае павелічэнне актыўнасці патэнцыяльных кватарантаў. Здымныя кватэры пачнуць шукаць не толькі студэнты, але і новыя маладыя спецыялісты, якія вырашаць застацца ў Мінску. Верагодна, што ў гэты перыяд цэннікі на стандартнае і бюджэтнае арэнднае жыллё могуць крыху павялічыцца ў параўнанні з мінімальнымі ў чэрвені і ліпені.

Камерцыйнае жыллё пакуль яшчэ таннейшае

У другой палове мая на сайты Першамайскага і Фрунзенскага раёнаў Мінска трапіла інфармацыя для чаргавікоў, якім прапаноўвалася арэнда кватэр дзяржаўнага камерцыйнага фонду. У Першамайскім раёне прапануецца недарагая арэнда (каля 600 тысяч за маленькую трохпакаёўку), але толькі для сям'і ў складзе не менш за 4 чалавекі, а выдаецца такое жыллё спецыялісту на час службы.

У адміністрацыі Фрунзенскага раёна арэнднае жыллё прапануюць ужо і звычайным чаргавікам, але плата за карыстанне жыллімі памяшканнямі тут крыху іншая. Напрыклад, цяпер прапануецца адразу каля 20 кватэр. Мінімальны цэннік такой аднапакаёвай кватэры (каля 35 «квадратаў») складае 1 млн 170 тысяч рублёў без уліку платы за камунальныя паслугі. Максімальны кошт арэнды трохпакаёвай кватэры з агульнай плошчай каля 61 квадратнага метра складае ўжо 3,1 млн рублёў. Атрымліваецца, што з дзяржаўнага арэнднага фонду чаргавікам прапануюць камерцыйнае жыллё па цане ад 60 да 150 долараў у месяц за кватэру ў залежнасці ад колькасці пакояў.

Існуе ў Фрунзенскім раёне каля дзясятка кватэр для першачаргавікоў з ліку суддзяў і пракурорскіх работнікаў, маладых спецыялістаў, работнікаў пры прызначэнні на пасаду ў выпадку іх пераезду з іншага населенага пункта ў Мінск. У гэтым выпадку кошт карыстання адна- і двухпакаёвымі кватэрамі будзе вагацца ад 270 тысяч да 480 тысяч рублёў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by